

KANSANHUOLTOMINISTERIÖ

Helsingissä,

helmikuun 14 p:nä 1946

N:o 18/19/1010.

Käyttöpuun hakkuu- ja hankintaohjelma v. 1946—47.

. Yleistä.

Valtioneuvosto on vahvistanut hankintakautena 1946—47 hankittavan ja myytävän käyttöpuun määrän 53 miljoonaksi luovutuskuintometriksi, mikä vastaa noin 36 miljoonaa kiintokuintometriä. Tähän ei sisälly maatalouden kotitarvepuu. Liitteenä 1 olevasta taulukosta selviää uusi hankintaohjelma yksityiskohdittain.

Edellä mainittu käyttöpuumäärä on jaettava hankittavaksi ja myytäväksi hankintavyöhykkeellä sijaitsevien metsälöiden kesken tarkoituksenmukaisimmalla tavalla puun saannin turvaamisesta annetussa laissa ja jäljempänä olevia ohjeita noudattamalla.

Metsälön omistajalle määrätään hankinta- tai myyntivelvollisuus polttopuuna, ainespinotavarana tai järeänä puuna taikka kahtena tai kaikkina kolmena mainittuna käyttöpuulajina. Kuitenkin saadaan velvoite määrätä metsälöön sekä polttopuuna että ainespinotavarana vain milloin ne voidaan osoittaa samalle ostajalle. Polttopuun hankinta- tai myyntivelvollisuus saadaan täyttää tavallisina halkoina tai jäljempänä II kohdasta selviävin rajoituksin kantohalkoina tai jättepuuna taikka, jollei sanottuja polttopuulajeja saada metsälöstä riittävästi, erikoishalkoina tai poltettavaksi tarkoitettuna kuusi- tai mänty-paperipuuna, mikä myydään polttopuun osto-oikeuden saaneelle ostajalle. Erikoishaloista ja poltettavaksi myydystä paperipuusta myyjällä on oikeus saada paperipuun hintaa vastaava hinta siten kuin hintapäätöksissä on tarkemmin määrätty.

Metsälön omistajalla on tilaisuus esittää toivomuksensa niihin käyttöpuulajeihin nähden, joihin hän haluaa täyttää myyntivelvoitteensa. Tämä toivomus hänen on esitet-

tävä *kunnan kansanhuoltolautakunnalle lähetettävällä* kirjeellä viimeistään 10. 3. 1946. Kun hankintakauden 1946—47 myyntivelvoitetta ei vielä silloin tiedetä, on tällöin lähdettävä siitä, että se eräitä poikkeuksia lukuunottamatta olisi suunnilleen hankintakauden 1945—46 myyntivelvoitteen suuruusluokkaa. Puutoimikunnan on otettava huomioon metsälön omistajan toivomus, mikäli se kunnan alueelle määrätyn kokonaisvelvoitteen puitteissa kohtuullisesti on mahdollista. Kansanhuoltoministeriön toimesta saatetaan tämä tilaisuus sanomalehti-ilmoituksin metsänomistajien tietoon.

1 luovutuskuintometri järeätä puuta vastaa:

a) 20 kj järeää havu- tai lehtipuuta tai muuta puuta, jota myydään kuintiojalkakaupalla;

b) 4 kpl ratapölkkyjä.

1 luovutuskuintometri ainespinotavaraa vastaa:

a) 1 pm³ mänty- tai kuusipaperipuuta tahi kaivospuuta;

b) 1 pm³ rullapuuta tai kuituhaapaa.

1 luovutuskuintometri polttopuuta vastaa:

a) 1 pm³ halkoja tai polttorankoja;

b) 3 pm³ kantohalkoja;

c) 6 pm³ jättepuuta.

Milloin velvoite täytetään paperipuuna, joka luovutuksessa mitataan kuorimattomana, on sitä luovutettava 10 % enemmän kuin velvoitteen määrä on.

Kantohaloiksi sanotaan tässä ohjelmassa kannoista tehtyjä, pehmeästä lahosta vapaita, maasta puhdistettuja halkoja, jättepuuksi metsästä kerättyä maapuuta tai hakkuutähteitä sekä erikoishaloiksi mänty- tai

kuusipaperipuuksi soveltuvasta puusta tehtyjä halkoja.

Hankintakaudeksi luetaan kesäkuun 1 päivän ja seuraavan vuoden toukokuun 31 päivän välinen aika.

II. Hankintavyöhyke.

Pisin sallittu autokuljetusmatka on järeän puun ja uitettavan pinotavaran osalta 30 km sekä muun puun osalta 50 km. Kansanhuoltoministeriö voi erikoistapauksissa myöntää poikkeuksia tästä määräyksestä.

Uitettavaksi sopivan käyttöpuun kuljetus on saatava rautateillä rajoittumaan vähimpään mahdolliseen määrään. Käyttöpuuta, mikä hakataan alueelta, joka on etäämpänä tai yhtä etäällä maa- tai rautatiestä kuin sellaisesta uitto- tai proomausväylästä, jota myöten sen kuljetus voidaan kohtuullisin kustannuksin järjestää, ei saada kuljettaa kaukokuljetusta varten maatien tai rautatien varteen, ellei puu tule suoraan rautateiden käyttöön tai puulautakunta yksittäistapauksissa toisin määrää.

Pisimpänä hevosajomatkana on 10 km, paitsi Lapin, Kainuun ja Pohjois-Karjalan puulautakuntien alueilla sekä Pohjois-Pohjanmaan puulautakunnan Oulujoen pohjoispuolella olevalla osalla, joilla se on 7 km. Paikallisten näkökohtien sitä vaatiessa tai keskimäärää puisevampiin metsiin nähden voi puulautakunta myöntää poikkeuksia mainituista pisimmistä hevosajomatkoihin. Niiden kuntien osalta, joissa on hevosvajausta, kansanhuoltoministeriö voi puulautakunnan esityksestä määrätä lyhyempääkin hevosajomatkaa sovellettavaksi.

Edellä olevan mukaisesti rajoittuu hankintavyöhyke yleensä:

a) järeän puun ja uitettavan pinotavaran suhteen rautatiestä taikka proomaus- tai uittoväylästä enintään 30 km:n autokuljetusmatkan ja siitä 10 km:n (Lappi ym. 7 km:n) hevosajomatkan päästä oleviin metsiin; ja

b) muun käyttöpuun osalta rautatiestä taikka proomausväylästä enintään 50 km:n autokuljetusmatkan ja siitä 10 km:n (7 km:n) hevosajomatkan päässä oleviin metsiin.

Puulautakunta määrää, saadanko hankintavyöhykkeen ulkopuolelle aikaisemmin si joitettuja leimikoita ottaa hakattaviksi.

Paikallisia käyttöpuun tarvitsijoita varten (kirkonkylien asukkaat, kunnalliskodit, kansakoulut ym. kuluttajat, meijerit ja paikallinen teollisuus) oh varattava oma hankinta-alue näiden välittömästä ympäristöstä noudattamalla edellä olevia, hevosajomatkaa koskevia määräyksiä. Käyttöpuun rautatiekuljetus ei näihin nähden ole lainkaan sallittu.

Kantohalkoja ja jättepuuta ei saada kuljettaa autoilla, proomuilla eikä rautateitse, vaan ainoastaan hevosilla paikalliseen kulutukseen käytettäväksi. Puulautakunta voi kuitenkin kansanhuoltoministeriön ohjeiden mukaan erityisistä syistä antaa luvan auto- ja proomukuljetukseen puulautakunnan alueella.

Tässä yhteydessä kansanhuoltoministeriö ilmoittaa, että polttopuuta saadaan rautateitse kuljettaa ainoastaan seuraaviin rautatien liikennepaikkoihin:

Lounais-Suomen puulautakunta:

Turku.
Turun satama.
Kupittaa.
Littainen.
Räntämäki.
Salo.
Humppila (kapearaide).

Satakunnan puulautakunta:

Porin-Peipohjan rataosan liikennepaikat.
Rauma.

Uudenmaan-Hämeen puulautakunta:

Lohja.
Hämeenlinna.
Imatran Voima Oy:n raide.
Riihimäki.
Hyvinkää.
Jokela.
Kerava.
Savio.
Korso.
Rajamäki.
Forssa.

Pohjois-Hämeen puulautakunta:

Tampereen-Vehmaisen rataosan liikennepaikat.

Tampereen-Nokian rataosan liikennepaikat.

Vallkeakoski.

Mänttä.

Itä-Hämeen puulautakunta:

Lahti, ainoastaan Heinolan ja Vesijärven radoilta.

Etelä-Savon puulautakunta:

Pieksämäki.

Etelä-Karjalan puulautakunta:

Voikka.

Kymintehdas.

Kouvola-Kotka.

Karhula.

Sunila.

Hamina.

Vuoksenniskan-Imatran rataosan liikennepaikat.

Lauritsala, ainoastaan lähiympäristöstä.

Pohjois-Karjalan puulautakunta:

Outokumpu.

Pohjois-Savon puulautakunta:

Varkaus.

Keski-Suomen puulautakunta:

Jyväskylä.

Vaajakoski.

Lievestuore.

Vihtavuori.

Äänekoski.

Etelä-Pohjanmaan puulautakunta:

Seinäjohti.

Kainuun puulautakunta:

Kajaani, ainoastaan lähiympäristöstä.

Pohjois-Pohjanmaan puulautakunta:

Oulu.

Raah.

Lapin puulautakunta:

Kemi.

Tornio.

Rovaniemi.

Helsingin puulautakunta:

Helsingin-Rekolan rataosan liikennepaikat.

Helsingin-Kauklahden rataosan liikennepaikat.

Fiskarin-Pinjaisen rataosan liikennepaikat.

Vaasan puulautakunta:

Vaasa.

Pietarsaari.

Kokkola.

III. Hankintaohjelman toimeenpano-elimien tehtävät.

Puulautakunta.

Puun saannin turvaamisesta annetun lain 9 §:n mukaan puulautakunnan tulee kansanhuoltoministeriön antamien ohjeiden mukaisesti jakaa lautakunnan alueelta hankittavaksi ja myytäväksi määrätty käyttöpuumäärä kuntien kesken. Tällöin on puulautakunnan otettava huomioon kunnan alueella käytettävissä oleva hevostyövoima, pitäen ylimpänä ajomääränä 700 m³ ajokelpoista hevosta kohden, kunnasta toiseen tapahtuvat vapaaehtoiset hevossiirrot mukaan luettuna.

Näin jaetun kunnittaisen kokonaisvelvoitteen puulautakunta ilmoittaa puutoimikunnalle sekä polttopuun, ainespinotavaran että järeän puun osalta kahtena lukuna:

- 1) metsähallituksen ja metsätieteellisen tutkimuslaitoksen metsistä hankittava määrä, liittäen siihen metsähallituksen ehdotuksen tämän määrän sijoittamiseksi; ja
- 2) maatilametsistä, yhtiöiden, asutus- yms. metsistä, kuntien ja seurakuntien metsistä sekä muista kuin edellä kohdassa 1 mainituista valtion metsistä hankittava tai myytävä määrä.

Puutoimikunta lähettää puulautakunnalle metsälöittäisen jakoehdotuksen ja puulautakunta antaa sen jälkeen myyntimääräykset.

Maanviljelys- ja talousseurat ilmoittavat 20. 2. 1946 mennessä puulautakunnille valtion omistamiin, maanviljelys- tai talousseurojen hallinnassa tai valvonnassa oleviin tiloihin kuuluvat metsät. Puulautakuntien on, samalla kun ne puutoimikunnille ilmoittavat edellä mainitut kunnittaiset määrät, lähetettävä maanviljelys- ja talousseuroilta saamansa tilaluettelot puutoimikunnille. Näiden tehtyä ehdotuksensa sannottuja metsiä koskevien velvoitteiden jakamiseksi, puulautakunnan on ilmoitettava niiden yhteismäärä kunnittain asianomaiselle maanviljelys- tai talousseuralle, joka 31. 5. 1946 mennessä tekee oman metsälöittäisen jakoehdotuksensa, minkä puulautakunta harkintansa mukaan vahvistaa.

Tämän lisäksi puulautakunnan tehtävänä on:

- 1) määrätä ne maatiet tai niiden osat, joiden varsille edellä mainittujen rajoitusten puitteissa saadaan hankkia autoilla kuljetettavaa polttopuuta. Puulautakunta voi myös kieltää käyttöpuiden kuljetuksen määrämiensä uittoväylien tai niiden osien varten. Puulautakunnan on ilmoitettava tässä kohdassa tarkoitetuista määräyksistään kuulutuksella kunnan ilmoitustaululla. Kuulutuksen asettamisesta on julkaistava tiedoksianto niissä sanomalehdissä, joissa kunnan viralliset ilmoitukset julkaistaan;
- 2) tehdä tarvittaessa kansanhuoltoministeriölle ehdotuksia pakollisten hakuiden toimeenpanosta;
- 3) hoitaa muut tehtävät, jotka hakkuu- ja hankintaohjelman toteuttamiseksi osoittautuvat tarpeellisiksi.

Metsähallitus.

Metsähallituksen asiana on, niin kuin puun saannin turvaamisesta annetun lain 9 §:ssä säädetään, antaa puulautakunnalle jaon suorittamista varten tarvittavat tiedot valtion sekä evankelisluterilaisille ja kreikkalaiskatolisille uskonnollisille yhdyskunnille ja niiden seurakunnille kuuluvista metsistä sekä yhteismetsistä. Pika-asutuslain tai maanhankitalain nojalla muodostetuista yhteismetsistä antaa tiedot kuitenkin maanviljelys- tai talousseura. Sanotut tiedot on lähetettävä 20. 2. 1946 mennessä.

Metsänhoitolautakunta.

Puun saannin turvaamisesta annetun lain 9 §:n mukaan on metsänhoitolautakunnan annettava puulautakunnalle hankintavelvoitteiden jaon suorittamista varten tarvittavat tiedot sen toimialueella olevista metsälöistä.

Puutoimikunta.

Hakkuu- ja hankintaohjelman tarkoituksen mukainen toteuttaminen ja velvoitteiden oikeudenmukainen jakautuminen on suuressa

määrässä riippuvainen siitä, miten tunnollisesti puutoimikunnat suorittavat tehtävänsä velvoitteiden jakamisessa.

Puutoimikunnan tulee laatia ehdotus kunnan kokonaisveloitteen jakamiseksi metsälöille. Puutoimikunta voi erityisten syiden niin vaatiessa ehdottaa, miltä metsälön palstalta hakkuu on suoritettava. Asutusmetsien kohdalla on puutoimikunnan velvoitetta ehdottaessaan otettava huomioon, että metsistä lähiaikoina tullaan ottamaan rakennuspuita. Puutoimikunnan on pysyttävä niiden kahden metsälöryhmittäisen käyttöpuumäärän puitteissa, jotka puulautakunta on sille ilmoittanut, eikä se saa siirtää puumääriä toisesta ryhmästä toiseen. Metsähallituksen ja metsätieteellisen tutkimuslaitoksen velvoitteiden sijoitukseen nähden puutoimikunta tehköön puulautakunnalle tarpeelliseksi katsomansa muutosehdotukset. Muiden metsien suhteen toimikunnan on annettava puulautakunnalle painetulla kaavakkeella, joita puutoimikunnat saavat puulautakunnista, yksityiskohtaisessa tilaluettelossa selvitys niistä metsälöistä tai niiden osista, joille ehdotetaan velvoite sekä niiden omistajista ja viljelys- ja metsäpinta-aloista. Eri kunnissa on tätä varten käytettävissä erilaista aineistoa. Mahdollisuuksien mukaan on käytettävä kasvullisen metsämaan pinta-alaa. Kunnan alueella on kuitenkin kaikkiin metsälöihin nähden noudatettava samoja metsämaan luokitusperusteita. Niissä kunnissa, joissa on toimitettu metsämaiden riittävän tarkka luokitus verotusta varten, voidaan käyttää veroluokkia I—IV, jättämällä pois V luokka sekä joutomaat.

Toimikunnan puheenjohtajan on metsänhoitolautakunnalta, kuntien toimistoista, metsänhoitoyhdistyksiltä, maanlunastuslautakuntien puheenjohtajilta ym. hankittava käytettäväksi kaikki asiaa valaiseva aineisto, kuten kartat, tilaluettelot jne. Tarvitavien taloudellisten tai pitäjien karttojen hankinnassa voivat puheenjohtajat kääntyä metsänhoitolautakunnan puoleen.

Puutoimikunnan on tarvittaessa kuultava asiantuntijoita ja toimituttava jäsenil-lään katselmuksia.

IV. Kunnittaisen kokonaisvelvoitteen jako.

Kunnittaisen kokonaisvelvoitteen jakoa varten metsälöt ryhmitetään alla olevan jaoituksen mukaisesti:

A. Yksityismetsälöt, jotka jaetaan seuraavasti:

- a) varsinaiset maatilametsät, joiden omistajat harjoittavat pääasiallisena ammattinaan maatilataloutta;
- b) varsinaiset maatilametsät, joiden omistajat harjoittavat pääasiallisena ammattinaan muuta kuin maatilataloutta sekä metsät, joihin ei liity maataloutta.

Ryhmään a) kuuluvat myös:

maanviljelys- ja talousseurojen hallinnassa tai valvonnassa olevien, valtion omistamien tilojen metsät, jotka on hankittu maanhankintalain, siirtoväen pika-asutuslain tai rappiotilalain nojalla;

maalaisministeriön asutusasiainosaston välittömässä hallinnassa olevien, valtion omistamien tilojen metsät, jotka on hankittu ja muodostettu v:n 1936 asutuslain nojalla tai kuuluvat yksityisille vuokratuihin valtion virkataloihin;

Ryhmään a) tai b) kuuluvat myös:

sellaisille yhtiöille, säätiöille tai muille yhteisöille, jotka eivät elinkeinonaan harjoita puunjalostusteollisuutta tai puutavaran kauppaa, kuuluvat metsät.

B. Sellaisille yhtiöille, säätiöille ja muille yhteisöille, jotka elinkeinonaan harjoittavat puunjalostusteollisuutta tai puutavaran kauppaa, kuuluvat metsät;

C. Kuntien ja seurakuntien metsät; sekä
D. Valtion metsät, jotka jaetaan seuraavasti:

- a) metsähallituksen ja metsätieteellisen tutkimuslaitoksen alaiset metsät;

- b) muut kuin edellä mainitut valtion metsät.

Milloin metsälöistä vain osa on puulautakunnan alueella, sitä pidettäkään eri metsälönä.

Kunnittaisen hankintamäärän jaossa eri ryhmien kesken on meneteltävä seuraavasti:

Ryhmään D a kuuluvat metsät:

Metsähallituksen ehdotuksen perusteella puulautakunta ilmoittaa puutoimikunnalle tämän toimialueelle tulevan kokonaismäärän sekä sen sijoituksen. Puutoimikunta tekee puulautakunnalle tähän sijoitukseen nähden tarpeelliseksi katsomansa huomautukset.

Muut (ryhmiin A, B, C ja D b kuuluvat) metsät:

Puutoimikunta toimittaa jaon metsälöryhmittäin seuraavaa menettelytapaa noudattaen:

- a) ensin todetaan hankintavyöhykkeellä oleva kasvullinen (I—IV veroluokkiin kuuluva) metsäala metsälöryhmittäin;

b) sen jälkeen suoritetaan kotitarvekäytöstä aiheutuva metsäalan vähennys käyttäen ohjeena liitettä 2. Maatilametsien osalta vähennys tapahtuu kaikkien hankintavyöhykkeellä sijaitsevien tilojen yhteissummasta. Tämä saadaan siten, että näiden tilojen lukumäärä kerrotaan sillä liitteestä 2 saadulla luvulla, joka osoittaa sen kotitarvekäyttöä varten varattavan metsäalan, jonka peltoalansa puolesta po. tilojen keskimäärää vastaava tila tarvitsee. Muiden metsälöryhmien kotikäyttö sen sijaan on arvostettava tilalta ja laskettava yhteen, sekä näin saadut summat vähennettävä alkuperäisistä pinta-aloista;

- c) täten saatua uutta pinta-alaa kutsutaan myyntipinta-alaksi;

d) myyntipinta-alat kerrotaan kertomilla:

- 1) ryhmään A a kuuluvat maatilametsät 1.0;

- 2) ryhmiin A b, B ja C kuuluvat metsät 1.5;

- 3) ryhmään D b kuuluvat metsät 2.0;

e) täten saadaan ns. *korjattu myyntipinta-ala*;

f) jakamalla kuntaan vahvistettu kokonaisvelvoite, ryhmälle D a tulevia määriä lukuunottamatta, korjatulla pinta-alalla, saadaan *perusvelvoite* korjattua pinta-alahehtaaria kohden;

g) kertomalla kunkin tilaryhmän korjattu myyntipinta-ala kohdassa f) mainitulla perusvelvoitteella, saadaan lopullisesti velvoitteiden metsälöryhmittäiset kokonaismäärät luovutuskuutiometreinä;

h) kunkin metsälöryhmän velvoite hankintavyöhykkeelle sattuvaa myyntipinta-alan hehtaaria kohden saadaan sitten kertomalla perusvelvoite korjattua pinta-alahehtaaria kohden edellä d-kohdassa mainituilla kertoimilla.

Edellä selostettu menettelytapa on sama kuin edellisessä hakkuu- ja hankintaohjelmassa, johon on tässä kohden tehty vain

ha. Kunnan velvoitteeksi näiden metsälöryhmien osalta puulautakunta on vahvistanut 50,000 luovutus-m³, minkä lisäksi tulee se määrä, 8,000 l-m³, mikä on vahvistettu metsähallituksen ja metsätieteellisen tutkimuslaitoksen metsiin kunnassa.

Ryhmässä A a on 95 tilaa, joiden kotitarvekäyttö on huomioitava. Tilojen keskimääräinen viljelyspinta-ala on 10 ha. Liitteestä 2, Pohjois-Hämeen metsänhoitolautakunnan sarakkeesta nähdään, että tätä viljelyspinta-alaa kohden tarvitaan kotitarvekäyttöä varten keskimäärin 10 ha:n metsämaan tuotto. Näin ollen vähennettävä kokonaispinta-ala on 95×10 = 950 ha.

Ryhmässä B on 5 tilaa, joiden yhteenlaskettu kotikäyttöpinta-ala on liitteen 2 mukaan 120 ha.

Omistajaryhmä	Metsäalaa hankintavyöhykkeellä ha	Kotitarvekäytön takia vähennetään ha	Myyntipinta-ala ha	Kerroin	Korjattu myyntipinta-ala ha	Perusvelvoite korjattua myynti-p.a. kohden m ³ /ha	Velvoitteet yhteensä m ³	Velvoite myynti-p.a. kohden m ³ /ha
	a	b	c	d	e	f*)	g	h
			a—b		c×d		e×f	
Aa	7,000	950	6,050	1.0	6,050	3.47	20,994	3.47
Ab	600	—	600	1.5	900	3.47	3,123	5.21
B	1,800	120	1,680	1.5	2,520	3.47	8,744	5.21
C	400	50	350	1.5	525	3.47	1,822	5.21
Db	2,200	—	2,200	2.0	4,400	3.47	15,268	6.94
Yht.	12,000	1,120	10,880	—	14,395	—	49,951	—
Da							8,000	
Kunnan kokonaistavoite tasoittaan							58,000	

*) 50,000: 14,395=3.47

eräitä selvennyksiä. Menettelytapa selviää lähemmin seuraavasta esimerkistä:

Pohjois-Hämeen metsänhoitolautakunnan alueella sijaitsevan kunnan K hankintavyöhyke on laskettu 12,000 ha:ksi ottamatta huomioon D a-ryhmän metsiä, ja jakaantuu se eri metsälöryhmien kesken seuraavasti: maatilametsiä A a 7,000 ha ja A b 600 ha, yhtiöiden metsiä 1,800 ha, kunnan ja seurakunnan 400 ha sekä valtion D b-ryhmään kuuluvia metsälöitä 2,200

Ryhmässä C on 3 tilaa, joiden yhteenlaskettu kotikäyttöpinta-ala on liitteen 2 mukaan 50 ha.

Ryhmissä A b ja D b ei esimerkissä edellytetä olevan kotitarvekäyttöä.

Velvoitteita eri metsälöille jaettaessa vähennetään kunkin metsälön todellisesta hankintavyöhykkeelle tulevasta metsäalasta liitettä 2 ohjeena käyttäen tilan peltohehtaarin mukainen "kotikäyttöä vastaava metsäala" ja jäännös kerrotaan hehtaari-

velvoitteella, jolloin saadaan metsälön ns. korjaamaton velvoite.

Tätä vähennystä ei tehdä, jos katsotaan, että tilan kotitarve hankaluuksitta voidaan täyttää hankintavyöhykkeen ulkopuolella olevasta metsälön osasta.

Velvoitteet on puutoimikunnan tämän jälkeen ehdotettava eri metsälöiden omistajille muuntamalla korjaamaton velvoite seuraavien näkökohtien mukaisesti:

1) pelkästään pinta-alan perusteella laskettu korjaamaton velvoite ei sellaisenaan ole myyntivelvollisuuden oikeudenmukaisen jakautumisen takeena, vaan on ehdottomasti otettava huomioon myöskin kasvavan puuston suuruus, metsän tila ja tuottokunto. Tällöin ei kuitenkaan saa liiaksi varsinkaan polttopuuhakkuilla rasittaa niitä kauan hoidettuja ja sen johdosta hyvässä kasvukunnossa olevia metsiä, joiden varaan meidän tulee perustaa lähivuosikymmenien metsäntuotomme. *Hakkuiden sijoituksessa on mitä päättävimmän omistettava huomiota vajaan tuottoisten metsien hakuunalaisiksi saattamiseen;*

2) erikoistapauksissa voi puutoimikunta ehdottaa, ettei velvoitetta ollenkaan määrättäisi metsälölle;

3) kesäkuun 21 päivän 1940 jälkeen myydyt määrät ja suoritettut hakkuut on kohtuullisessa määrin otettava huomioon myyntivelvollisuutta määrättäessä;

aikaisempien velvoitteiden täyttämiseksi myydyt erät, vaikka ne olisivatkin vielä hakkaamatta, eivät vähennä hankinta- ja myyntivelvollisuutta;

4) jos korjausten jälkeen eri metsälöiden velvoitteiden summa on pienempi tai suurempi kunnalle asetettua kokonaisvelvoitetta, tehdään harkinnanvaraisesti tasotus;

5) yli hankintakaudeksi 1945—46 vahvistetun velvoitteen myydyt käyttöpuuerät lasketaan metsänomistajan hyväksi hankintakauden 1946—47 velvoitetta määrättäessä, mikäli kaupat on tehty ennen 1. 2. 1946 ja myyjä on luotettavasti selvittänyt puulautakunnille yli velvoitteen myymänsä käyttöpuumäärät viimeistään 28. 2. 1946. Puulautakuntien tulee ilmoittaa nämä mää-

rät puutoimikunnille. Kun puutoimikunta edellä selostetulla tavalla on saanut ehdotuksensa valmiiksi, verrataan näin saatuja lukuja kunkin metsälön kohdalla metsälönomistajien mahdollisesti esittämiin toivomuksiin sekä tehdään kokonaistavoitteen sallimat ja puutoimikunnan kohtuullisiksi katsomat muutokset.

Puulautakunta voi, mikäli jollakin metsänomistajalla on hankintapiirin alueella useampia tiloja tai metsäalueita, hakemuksesta myöntää hänelle oikeuden hakkuiden keskittämiseen siten, että tilojen ja palstojen yhteenlaskettu velvoite saadaan hakata vain osalta niistä. Tällöin on puulautakunnan varmistauduttava siitä, että edellytykset töiden suorittamiseen ovat ainakin yhtä hyvät kuin siinä tapauksessa, että hakkuu toimitettaisiin kullakin tilalla tai metsäalueella erikseen.

Puulautakunnan on antamastaan hankinta- tai myyntimääräyksestä ilmoitettava kuulutuksella kunnan ilmoitustaululla sekä metsälön omistajan osoitteella tai, jos sitä ei tiedetä, kiinteistölle lähetettäväksi postitettulla kirjeellä. Kuulutuksen asettamisesta kunnan ilmoitustaululle on julkaistava tiedoksianto niissä sanomalehdissä, joissa kunnan viralliset ilmoitukset julkaistaan.

V. Velvoitteiden täyttäminen.

Myyntivelvollisuutensa metsälön omistajan tulee täyttää tekemällä käyttöpuun ostajan kanssa hankintasopimus, jossa hän sitoutuu hankkimaan metsälöltään vahvistetun määrän käyttöpuuta, tai luovuttamalla ostajalle sanotun käyttöpuumäärän hakkuuoikeus.

Lupakirjakauppaa ei lueta velvoitteen täyttämiseksi, ellei ostajalla ole hankintapiirin päällikön antamaa ostolupaa.

Pienempiäkään kuin 25 runkoa käsittäviä kauppoja ei lueta velvoitteen täyttämiseksi, ellei velvoitteen kokonaismäärä ole sitä pienempi tai ostajalla ole hankintapiirin päällikön antama osto-oikeutta tai puulautakunta toisin päättää.

VI. Erinäisiä määräyksiä.

1. Puunhankintaviranomaisten tulee olla yhteydessä maanlunastusviranomaisiin näitä koskevia asioita käsiteltäessä.

2. Maatalousministeriön asutusasiainosaston antamien ohjeiden mukaan maanlunastuslautakuntien tulee 1. 3. 1946 mennessä ilmoittaa puulautakunnille, miltä tiloilta ja kuinka paljon sekä miltä tilan osilta maata tullaan lunastaman.

Mikäli maanlunastuslautakunnat näin tekevät, on puulautakuntien määrättävä velvoite erikseen asutukseen menevälle ja erikseen tilan muulle osalle, jolloin asutukseen menevä osa luetaan aina Aa-ryhmään kuuluvaksi.

3. Mikäli metsälöstä velvoitteen määräämisen jälkeen erotetaan tai luovutetaan osa asutustarkoituksiin, jakaantuu velvoite metsäpinta-alan ja kasvavan puuston mukaisessa suhteessa.

Jos myyjä on myydyltä alueelta pidättänyt itselleen puita, ne luetaan ensisijaisesti alueelle annetun myyntivelvoitteen täyttämiseksi.

4. Raivauksessa saatavilla kantoaloilla täytetään polttopuun myyntivelvoitetta ainoastaan yhden tilan tai tilaryhmän osalta tässä hankintaohjelmassa aikaisemmin määrättyin rajoituksin.

5. Raivauksen yhteydessä saatavalla runkopuulla voidaan, ellei puulautakunta anomuksesta toisin määrää, täyttää myyntivelvoitetta ainoastaan saman kunnan alueella.

6. Metsälön omistaja, joka maanlunastuslautakunnan pakkolunastuspäätöksen tai myyntikehoituksen johdosta luovuttaa rakennuspuuta muualla kuin omalla maalla käytettäväksi, saa lukea näin luovuttamansa rakennuspuumäärän hyväksi myyntivelvoitteen täyttämiseksi.

7. Puulautakunta voi hakemuksesta päättää, että myyntivelvoite saadaan täyttää kantotervaksilla siten, että 1 pm³ kantotervaksia vastaa 1 luovutuskubiometriä.

8. Kansanhuoltoministeriö voi myöntää poikkeuksia tähän hakkuu- ja hankintaohjelmaan sisältyvistä määräyksistä.

9. Jos metsänomistaja hankintakautena 1946—47 myy käyttöpuuta yli myyntivelvoitteen määrän, otetaan tämä myöhemmin ehkä annettavien hankintaohjelmien puitteissa ennakkona huomioon. Kansanhuoltoministeriö antaa tarvittaessa tästä myöhemmin tarkemmat ohjeet.

VII. Aikataulu.

Kansanhuoltoministeriö ilmoittaa hankittavan ja myytävän käyttöpuumäärän ja kautumisen puulautakunnittain viimeistään 20. 2. 1946.

Puulautakuntien on ilmoitettava kunnittaiset määrät puutoimikunnille viimeistään 28. 2. 1946.

Puutoimikuntien on lähetettävä jakohetkensä puulautakunnille viimeistään 30. 3. 1946.

Puulautakuntien tulee antaa myyntimääräykset metsänomistajille viimeistään 15. 4. 1946.

Metsänomistajan on tehtävä kauppa 14 vuorokauden kuluessa sen jälkeen, kun osto-oikeuden saanut ostaja on tehnyt tarjouksen.

Sellaisten metsänomistajien, jotka muutoin kuin hankintakaupoin joutuvat omista metsissään itse toimeenpanemaan hakkuuta myyntivelvollisuuden täyttämiseksi, tulee ennen 30. 6. 1946 asianomaisille puulautakunnille antaa selvitys siitä, miltä kiinteistöiltä ja mihin puutavaralajeihin ja määrin he itse haluavat toimia hankkijoina tai vastaavasti pystymyynneillä täyttää myyntivelvollisuutensa.

Metsänomistajan tilaisuudesta määräajassa esittää toivomuksensa niihin käyttöpuulajeihin nähden, joihin hän haluaa täyttää velvoitensa, on mainittu 1 kappaleessa.

Erikoistapauksissa kansanhuoltoministeriö voi määrätä edellä olevista poikkeavia määräaikoja.

Mikäli ostaja on tehnyt voimassa oleviin hintoihin perustuvan tarjouksen ja siitä huolimatta kauppa ei määräaikaan mennessä ole tehty, on puulautakunnan ehdotettava metsään pakollinen hakkuu.

Kansanhuoltoministeri Kaarlo Hillilä.

Osastopäällikkö N. A. Osara.

Puulautakunta	Polttopuu			Ainespinotavara			Järeä puu			Yhteensä		
	Valtio	Muut	Yht.	Valtio	Muut	Yht.	Valtio	Muut	Yht.	Valtio	Muut	Yht.
1,000 luovutuskuintiometriä												
Lounais-Suomi	12	988	1.000	15	282	297	23	780	803	50	2.050	2.100
Satakunta	62	1.038	1.100	80	495	575	108	917	1.025	250	2.450	2.700
Uusimaa-Häme	35	1.965	2.000	39	636	675	76	949	1.025	150	3.550	3.700
Pohjois-Häme	109	1.491	1.600	173	997	1.170	188	942	1.130	470	3.430	3.900
Itä-Häme	36	1.064	1.100	55	787	842	79	979	1.058	170	2.830	3.000
Etelä-Savo	34	1.566	1.600	51	879	930	75	995	1.070	160	3.440	3.600
Etelä-Karjala	4	1.196	1.200	6	699	705	10	685	695	20	2.580	2.600
Itä-Savo	28	972	1.000	39	551	590	73	737	810	140	2.260	2.400
Pohjois-Karjala	322	978	1.300	448	982	1.430	630	1.140	1.770	1.400	3.100	4.500
Pohjois-Savo	56	1.244	1.300	109	1.921	2.030	115	1.355	1.470	280	4.520	4.800
Keski-Suomi	138	1.162	1.300	192	1.848	2.040	270	1.390	1.660	600	4.400	5.000
Etelä-Pohjanmaa	54	1.046	1.100	54	497	551	72	577	649	180	2.120	2.300
Keski-Pohjanmaa	195	305	500	195	295	490	260	150	410	650	750	1.400
Kainuu	398	102	500	871	459	1.330	461	109	570	1.730	670	2.400
Pohjois-Pohjanmaa	445	555	1.000	625	455	1.080	430	190	620	1.500	1.200	2.700
Lappi	650	150	800	1.000	190	1.190	950	160	1.110	2.600	500	3.100
Helsinki	7	893	900	10	335	345	13	442	455	30	1.670	1.700
Vaasa	5	595	600	7	143	150	8	142	150	20	880	900
Ahvenanmaa	—	100	100	—	80	80	—	20	20	—	200	200
Yhteensä	2.590	17.410	20.000	3.969	12.531	16.500	3.841	12.659	16.500	10.400	42.600	53.000

Kotikäyttöä varten keskimäärin tarvittava metsäala tilaa kohden.

Metsänhoitolautakunta	Tilan peltoala, ha																							
	2	4	6	8	10	12	14	16	20	25	30	40	50	60	70	80	90	100	150	200	300	500		
	Kotikäyttöä vastaava metsäala, ha																							
Lounais-Suomi	3	5	5	6	7	8	8	9	10	11	13	16	19	22	26	29	32	35	51	66	97	158		
Satakunta	5	7	8	10	11	12	13	14	16	19	21	27	32	37	42	47	51	56	79	102	147	235		
Uusimaa-Häme	3	5	5	6	7	8	8	9	10	11	13	16	19	22	26	29	32	35	51	66	97	158		
Pohjois-Häme	5	7	8	9	10	11	11	12	14	15	17	21	24	27	30	33	36	38	53	66	95	151		
Itä-Häme, Päijänteen länsipuoli	3	4	5	6	6	7	8	9	10	12	14	18	21	24	27	30	34	36	52	67	96	153		
» Päijänteen itäpuoli	6	8	9	10	11	11	12	13	14	15	17	19	21	24	27	30	34	36	—	—	—	—		
Etelä-Savo, Itä-Savo	6	8	11	13	15	17	19	21	24	29	33	40	47	54	61	67	73	79	—	—	—	—		
Etelä-Karjala	6	9	10	12	13	14	15	16	17	19	21	24	26	28	30	33	36	39	57	72	107	172		
Pohjois-Karjala	16	18	19	19	20	21	22	23	24	26	28	32	35	39	43	47	50	55	—	—	—	—		
Pohjois-Savo	13	16	18	20	22	23	25	27	30	35	40	48	56	65	74	81	90	98	140	179	257	—		
Keski-Suomi	8	10	12	14	16	18	20	21	24	28	31	37	41	46	50	55	58	62	—	—	—	—		
Etelä-Pohjanmaa																								
Läntinen tasankoalue	4	6	8	9	10	12	13	14	16	18	20	23	26	29	33	35	38	41	55	70	102	165		
Itäinen metsäalue	12	13	14	14	16	16	17	18	19	22	24	27	30	33	36	—	—	—	—	—	—	—		
Keski-Pohjanmaa	11	15	18	20	22	25	27	29	32	36	40	47	53	59	64	68	74	77	—	—	—	—		
Kainuu	25	34	41	47	51	55	60	64	72	80	88	100	112	123	131	—	—	—	—	—	—	—		
Pohjois-Pohjanmaa																								
Rannikkoalue	11	14	17	18	20	22	23	24	27	29	32	35	38	41	43	46	48	50	—	—	—	—		
Sisämaan alue	25	32	39	44	49	53	57	62	69	75	82	92	102	110	—	—	—	—	—	—	—	—		
Lappi	47	54	62	67	71	74	79	82	90	96	104	118	131	143	—	—	—	—	—	—	—	—		
Helsinki	4	5	6	8	9	10	11	12	14	16	19	23	27	32	36	41	45	49	71	91	131	208		
Vaasa	4	6	7	9	10	11	12	13	14	16	19	22	25	27	31	33	36	38	54	67	—	—		
Ahvenanmaa	3	5	5	6	7	8	8	9	10	11	13	16	19	22	26	29	32	35	51	66	—	—		

HELSINKI 1946.
SANOMALEHTI OY. NYLANDIN KIRJAPAINO.

67. 24